

33SÄKERHETS DATABLAD

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning:

FOSFORSYRA 35-85 %

REACH-reg.nr: 01-2119485924-24

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från:

Användning:

Livsmedelstillsats, pH-reglerande medel vid vattenrening, buffertlösning, kalkborttagningsmedel, rengöringsmedel

Begränsning av användning:

Ingen information om användningsbegränsningar finns tillgänglig.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad:

Swed Handling AB, Box 21, 601 02 NORRKÖPING
Tfn: 011-24 84 84, Fax 011-24 84 99
e-mail: helena.ejlerung@swedhandling.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer:

I nödsituationer ring 112 och begär Giftinformationscentralen för ytterligare information om produkten.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen:

Klassificering enligt CLP 1272/2008/EG:

Skin Corr. 1B; H314
Met. Corr. 1; H290
Acute Tox. 4; H302

ORSAKAR ALLVARLIGA FRÄTSKADOR PÅ HUD OCH ÖGON.
KAN VARA KORROSIVT FÖR METALLER.
SKADLIGT VID FÖRTÄRING.

Se avsnitt 16 för förklaring av faroangivelser.

De viktigaste skadliga effekterna:

Människors hälsa: Se avsnitt 11 för information om hälsoeffekter.

2. FARLIGA EGENSKAPER

Fysikaliska och kemiska faror: Se avsnitt 9 för information om fysikaliska och kemiska egenskaper.

Potentiella miljöeffekter: Se avsnitt 12 för information om miljöpåverkan.

2.2 Märkningsuppgifter:

Faropiktogram:

Signalord:

FARA

Faroangivelser:

H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H290 Kan vara korrosivt för metaller.
H302 Skadligt vid förtäring.

Skyddsangivelser:

(P102) Förvaras oåtkomligt för barn.
P260 Inandas inte ångor.
P301+312 VID FÖRTÄRING: Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P330 Skölj munnen.
P305+351+338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
(P501) Innehållet/ behållaren lämnas till kommunens återvinningscentral.

Skyddsangivelserna angivna inom parentes gäller enbart om produkten säljs till konsument.

2.3 Andra faror

Kontakt med vissa metaller (t ex aluminium, zink) kan bilda explosiva gasblandningar med luft. Kan orsaka sänkning av pH i vattendrag och kan på så sätt vara farligt för vattenorganismer.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Ämnen:

Ämne: Fosforsyra
Koncentration: 35-85 vikt-%
CAS-nr: 7664-38-2
EG-nr: 231-633-2
Indexnr: 015-011-00-6

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen:

Allmän rekommendation:

Ta av förorenade kläder och skor.

Vid inandning:

Flytta ut i friska luften. Kontakta läkare om besvär kvarstår.

Vid hudkontakt:

Tvätta omedelbart med mycket vatten. Använd om möjligt ljummet vatten. Kontakta läkare.

Vid ögonkontakt:

Spola omedelbart med mjuk tempererad vattenstråle eller ögonspolvätska minst 15 minuter. Ta ut ev kontaktlinser. Håll ögonlocken brett isär under spolningen så att inget fastnar under dem. Efter den initiala spolningen bör den skadade transporteras till sjukhus eller läkare.

Vid förtäring:

Framkalla INTE kräkning. Drick ett par glas vatten eller mjölk. Ge aldrig någonting genom munnen till en medvetslös person. Kontakta läkare och/ eller transportera omedelbart till sjukhus.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda:

Symptom & Effekter:

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs:

Behandling:

Behandlas symptomatiskt. Se till att medicinsk personal vet vilket ämne det rör sig om och att de vidtar nödvändiga skyddsåtgärder.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel:

Lämpliga släckmedel:

Ej brännbart ämne. Använd släckmedel som är lämpliga för lokala förhållanden och omgivande miljö.

Olämpliga släckmedel:

Vatten i hård stråle, skum med miljöfarliga ämnen.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra:

Särskilda risker vid brandbekämpning:

Kontakt med vissa metaller (t ex aluminium, zink) kan bilda explosiva gasblandningar med luft. Upphetning över sönderdelningstemperaturen frigör frätande gaser (fosforoxider).

5. BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal:

Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal:

Vid brandsläckning skall fullständig skyddsutrustning och friskluftsapparat användas.

Ytterligare information:

Utrym närområdet. Kyl brandutsatta ytor med vatten. Avlägsna annat brännbart material. Släck endast mindre brand på egen hand. Undvik att släckvatten når vatten eller avlopp. Vidta åtgärder för att omhänderta släckvatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer:

Använd personlig skyddsutrustning enligt punkt 8. Inandas inte aerosol/ ånga. Undvik kontakt med produkten i ögon, på hud och kläder.

6.2 Miljöskyddsåtgärder:

Förhindra utsläpp till vatten och avlopp. Vid större spill i vatten underrätta vattenverk alternativt reningsverk. Vid spill som medför risk för miljöskada underrätta kommunens miljöskyddsförvaltning och/ eller länsstyrelsens miljövårdsenhet.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering:

Utsläpp tas lämpligen upp med t ex vermikulit, torr sand eller annat inert material för kemikalieutsläpp. Uppsamlat material utgör farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt:

Kontaktinformation vid nödsituation (se avsnitt 1), Personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8), Avfallshantering (se avsnitt 13).

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering:

Råd för säker hantering:

För personligt skydd se avsnitt 8. Arbetsplats och arbetsmetoder utformas så att direktkontakt med produkten förhindras eller minimeras.

Åtgärder beträffande hygien:

Beakta allmänna hygienåtgärder vid kontakt med kemiska ämnen. Kontrollera att det hygieniska gränsvärdet inte överskrids. Nöddusch och möjlighet till ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet:

Krav på lagerutrymmen och behållare:

Lagra i originalbehållare. Lagringstemperatur: > 15 °C.

Råd för skydd mot brand och explosion:

Produkten är ej brandfarlig. Kontakt med vissa metaller (t ex aluminium, zink) kan bilda explosiva gasblandningar med luft.

7. HANTERING OCH LAGRING

Ytterligare information om lagringsförhållanden:

Lagras åtskilt från alkalier, metaller, väteperoxid, klorföreningar.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifika användningsområden:

Ingen information tillgänglig.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN / PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar:

Gränsvärden:

Namn: Fosforsyra 1 mg/m³ (NGV), 2 mg/m³ (KGV)

(Nationella hygieniska gränsvärden, AFS 2015:7)

DNEL:

Arbetstagare:

Långtidsexponering, lokala effekter, inhalation:	1 mg/m ³
Långtidsexponering, systemiska effekter, inhalation:	10.7 mg/m ³
Korttidsexponering, lokala effekter, inhalation:	2 mg/cm ³

Konsumenter:

Långtidsexponering, lokala effekter, inhalation:	0.36 mg/m ³
Långtidsexponering, systemiska effekter, inhalation:	4.57 mg/m ³
Långtidsexponering, systemiska effekter, oralt:	0.1 mg/kg/dag

8.2 Begränsning av exponeringen:

Tekniska åtgärder:

Se skyddsåtgärder uppräknade under avsnitten 7 och 8.

Personlig skyddsutrustning:

Andningskydd: Helmasc med filter B och P2 eller andningsapparat kan behövas.

Handskydd: Använd skyddshandskar av neopren-, nitril, butyl- eller naturgummi.

Ögonskydd: Vid risk för direktkontakt eller stänk skall tätslutande skyddsglasögon eller visir användas.

Hud- och kroppsskydd: Lämpliga skyddskläder (långa ärmar och ben), gummistövlar. Byxbenen skall vara utanpå stövlarna.

Begränsning av miljöexponeringen:

Spola inte ut i ytvatten eller avloppssystem.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper:

<i>Form:</i>	Vätska
<i>Färg:</i>	Färglös
<i>Lukt:</i>	Karakteristisk
<i>Lukttröskel:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>pH-värde:</i>	ca 1
<i>Smältpunkt/ fryspunkt:</i>	-17 °C (75 %), 21 °C (85 %)
<i>Initial kokpunkt och kokpunktsintervall:</i>	135 °C (75 %), 151 °C (85 %)
<i>Flampunkt:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Avdunstningshastighet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Brandfarlighet (fast form/ gas):</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Ångtryck:</i>	10 mm Hg (30 °C, 75 %), 3.95 mm Hg (30 °C, 85 %)
<i>Ångdensitet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Relativ densitet:</i>	1.58-1.70 g/cm ³ (20 °C)
<i>Löslighet:</i>	Löslig i vatten
<i>Fördelningskoefficient:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>n-oktanol/vatten:</i>	
<i>Självtändningstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Sönderfallstemperatur:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Viskositet:</i>	Ingen tillgänglig data
<i>Explosiva egenskaper:</i>	Bildning av explosiv luftblandning är möjlig.
<i>Oxiderande egenskaper:</i>	Ingen tillgänglig data

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information är tillgänglig.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet:

Stabil vid rekommenderade lagringsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet:

Stabil vid normala förhållanden.

10.3 Risken för farliga reaktioner:

Inga kända.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.4 Förhållanden som ska undvikas:

Inga kända.

10.5 Oförenliga material:

Metaller, alkalier, starka syror, klorföreningar, väteperoxid.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter:

Bildar toxiska gaser vid kontakt med klorhaltiga ämnen. Upphettning kan frigöra frätande gaser (fosforoxider). Kontakt med vissa metaller (t ex aluminium, zink) kan bilda explosiva gasblandningar med luft.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna:

Akut toxicitet:

LD₅₀, oralt, råtta: 300-2 000 mg/kg

Irritation och frätning:

Inandning: Inandning av gas eller ånga kan vara irriterande eller frätande för andningsorganen.

Hud: Kan framkalla irritation och frätskador.

Ögon: Sveda och tårflöde kan uppstå. Kan orsaka allvarliga frätskador och blindhet.

Förtäring: Orsakar irritation och brännskador i mun, svalg och magtarmkanal. Redan förtäring av små mängder kan ge frätskador.

Allergiframkallande egenskaper:

Inga kända allergiframkallande effekter.

Cancerogenitet:

Inga kända cancerogena effekter.

Mutagenitet:

Inga kända mutagena effekter.

Reproduktionstoxicitet:

Inga kända mutagena effekter.

Teratogenitet:

Ingen information tillgänglig.

Specifik organtoxicitet, enkel exponering (STOT SE):

Inandning av ångor eller sprutdimma kan irritera de övre luftvägarna. Orsakar en brännande känsla i näsa, mun och hals, nysningar, hosta, andningssvårigheter och bröstsmärtor.

Specifik organtoxicitet, upprepad exponering (STOT RE):

Ingen information tillgänglig.

Fara vid aspiration:

Ingen identifierad risk.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet:

LC50, fisk, 96 h: 3.0-3.25 mg/l	(Art: Lepomis macrochirus)
EC50, daphnia, 48 h: > 100 mg/l	(Art: Daphnia magna)
ErC50, alger, 72 h: > 100 mg/l	(Art: Desmodesmus subspicatus)

12.2 Persistens och nedbrytbarhet:

Ej tillämpligt (oorganisk förening).

12.3 Bioackumuleringsförmåga:

Ej tillämpligt (oorganisk förening).

12.4 Rörligheten i jord:

Ej tillämpligt.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen:

Krävs inte.

12.6 Andra skadliga effekter

Orsakar sänkning av pH i vattendrag och kan på så sätt vara farligt för vattenorganismer.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Möjlig avfallskod är 06 01 04: Fosforsyra och fosforsyrlighet

14. TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer: 1805

14.2 Officiell transportbenämning: Fosforsyralösning

14.3 Faroklass för transport: 8

14.4 Förpackningsgrupp: III

14.5 Miljöfaror: Nej

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder:

ADR: Faronr: 80; Tunnelrestriktioner: (E)

IMDG: F-A, S-B

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden: Ej aktuellt

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/ lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö:

CLP-förordningen (1272/2008): Fosforsyra som säljs till allmänheten ska ha barnskyddande förslutning och kännbar varningsmärkning.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning: Utförd.

16. ANNAN INFORMATION

Uppgifterna i detta säkerhetsdatablad anses som korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenhet men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig. Det är därför i användarens eget intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten ska användas.

Källor vid utarbetande av SDB:

- Leverantörs SDB
- CLP-förordningen (1272/2008)
- SFS 2011:927 "Avfallsförordningen"
- AFS 2015:7 "Hygieniska gränsvärden"

Nytt omarbetat SDB som ersätter version 17-01-11

Nya uppgifter/ ändringar i punkt 8, 11

Förklaring av riskfraser och faroangivelser i avsnitt 2:

H302	Skadligt vid förtäring.
H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H290	Kan vara korrosivt för metaller.